

De verandering zijn

Individueel
en collectief
reflectievermogen
versterken door
persoonlijke verhalen
gestructureerd met
elkaar te delen

LTZ1 Berend van de Kraats is oud-onderzeebootcommandant, initiatiefnemer van BOOST en momenteel door CZSK in de gelegenheid gesteld vorm te geven aan een geheel nieuwe manier van werken.

Wij werden wakker in ons tentje op Rømø, Denemarken, toen het nieuws ons bereikte. In de NOS-app op de telefoon van mijn vrouw lazen wij: "Twee Nederlandse militairen omgekomen na helikoptercrash Aruba." We stonden even stil. Misschien staan we nog steeds een beetje stil.

Als marinemensen kennen we het gebied goed. We zijn allemaal wel eens op een Westreis geweest of gaan er vast nog een maken. Als de verhalen van twee toegewijde personen in die, voor ons allen zo herkenbare, omstandigheden abrupt tot een einde komen, dan leven we allemaal mee. Het dwingt iedereen gewild of ongewild tot reflectie. De woorden in de dagorder van de CZSK vond ik sterk gekozen. Hij riep op elkaar op te zoeken, met elkaar te praten en elkaar vast te houden in deze periode van enorm verlies.

Laten we nooit meer anders gaan doen. Ook niet ná deze periode van rouw. Oftewel een nieuwe standaard van verbinding gaan hanteren, ondersteund door rapportages en gestructureerde feedback. Rapportages en feedback geven we consequent aandacht. Een goed voorbeeld is het overcomplete reisverslag van een onderzeeboot. Technisch heeft het absoluut waarde: hoe vaak we naar de diepste duikdiepte zijn gegaan of hoeveel draaiuren een diesel heeft gemaakt. Het zijn allemaal essentiële data voor het plannen van toekomstig onderhoud. Maar de andere, niet-technische, gerapporteerde informatie wordt vrijwel nooit gelezen. Die informatie of ervaringen delen we vaak in kleine kring tijdens het koffiedrinken op de basis.

Sommen kun je fout uitrekenen, procedures fout uitvoeren en een boot kun je vlekkeloos afmeren. We geven elkaar keurig gestructureerde feedback wat we collectief accepteren als 'cadeautje'. Maar hoe dat voelt en wat succes of tekortkoming met je doet, is echt andere koek. Het is (zelf-)reflectie. Het vermogen om te reflecteren is een kwetsbare reis. Voor iedereen anders, maar het is wel een reis die iedereen kan maken. Hoe eerder je deze reis maakt hoe mooier de volgende gaat worden.

Er bestaat geen opdracht die tot reflectievermogen aanzet. Maar we kunnen het wel stimuleren door (wederom) de juiste omstandigheden te creëren. Bijvoorbeeld door de drempel weg te nemen om kwetsbare verhalen te delen en zo ruimte te geven aan openheid en wederzijdse ondersteuning. Het zijn omstandigheden die vaak, geheel natuurlijk, ook ontstaan na voltooide missies of een tragische gebeurtenis. Elkaar opzoeken, met elkaar praten en elkaar vasthouden, dragen actief bij aan zulke omstandigheden.

Oceans4 draagt als groeiende verzameling verhalen ook bij aan die omstandigheden. Het biedt een structuur waarin iedereen gefaseerd verslag kan doen van zijn of haar eigen verhaal. In die structuur zijn de fasen de gemene deler: ze gelden voor iedereen en vereisen dezelfde ondersteuning en begrip. Oceans4 maakt verslaglegging dus makkelijk en verschaft daarnaast toegang tot de verhalen van anderen die op hun manier dezelfde fasen hebben doorlopen. Zo ondersteunen we het reflectievermogen van het individu én van het collectief.

Oceans4, onze plek voor jouw verhaal.

OceansX is een maatschappelijk geïntegreerde doe-tank. Kijk voor Oceans1 (CO2-challenge) en Oceans2 (BOOST) op www.OceansX.nl. En bekijk onze animatie over Oceans4 via de QR-code of via <https://vimeo.com/441784810>

Blijf in contact!

- berend@oceansx.nl voor reacties en tips.
- www.oceansx.nl voor meer informatie.
- Volg ons op **Instagram** via [@oceansx.nl](https://www.instagram.com/oceansx) en op **LinkedIn** via [/company/oceansx](https://www.linkedin.com/company/oceansx).

